

№8 (574) 24 лютого 2011 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

КУЛЬТУРА

КУДИ «ПІШЛА» СВЯТА СОФІЯ?

14

РОЗСЛІДУВАННЯ

ЗЕМЕЛЬНИЙ ФАЛЬСИФІКАТ

НА ЖИТОМИРСЬКІЙ СЕЛЯНИ ОТРИМАЛИ
ФАЛЬСИФІКОВАНІ ДЕРЖАКТИ НА ЗЕМЛЮ

8

5 РІВНЯННЯ – НА ГЕНУГОДУ

6 СЛУХАННЯ В ПАРЛАМЕНТІ БОРОТЬБА З БІДНІСТЮ ЧИ З БІДНЯКАМИ?

12 ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ ЯКЩО ЗАТРИМУЮТЬ ЗАРПЛАТУ

13 СОЦІАЛКА У БЮДЖЕТІ-2012

ПЕРСПЕКТИВА

ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР – ВИЗНАЧАЛЬНИЙ

21 лютого за ініціативою ФПУ відбулося обговорення проекту Національної стратегії розвитку людського потенціалу на 2011–2020 роки. Презентував проєкт заступник начальника Головного управління державної служби Олександр Шевченко, в обговоренні взяли участь представники апарату ФПУ, салузових профспілок та державних установ.

Досвід розвинутих держав світу доводить, що країна може не мати власних природних ресурсів, але демонструвати стабільне економічне зростання – лише через належну якість людських ресурсів, зростаючі інвестиції в людський капітал. Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк відзначив надзвичайну актуальність системного впровадження процесів добру, планування та професійного розвит-

ку персоналу в усіх сферах суспільного життя. Учасники обговорення визнали необхідність об'єднання зусиль Уряду, профспілок і науковців для забезпечення ефективного формування Національної концепції збереження та розвитку трудового потенціалу, як цього домагається ФПУ.

**ДЕПАРТАМЕНТ АПАРАТУ
ФПУ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАХИСТУ**

“

ФПУ намагається конструктивно обстоювати інтереси трудящих, однак готова і до більш рішучих дій. Не виключено, що доведеться вдатися до проведення акцій протесту, викликаних негативними тенденціями в розробці та просуванні проєктів пенсійного, трудового та житлового законодавства, які запропоновані Урядом і парламентськими комітетами.

**ЮРІЙ КУЛІК,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ**

ВІДГОМІН ПОДІЇ

УЦЕНТРИ УВАГИ – КУЛЬТУРА І ТУРИЗМ

Нещодавно в м. Мукачеве на Закарпатті відбувся всеукраїнський семінар Профспілки працівників культури України. Учасники зібрання мали можливість не тільки плідно працювати, обговорювати проблеми культури і профспілкового туризму, а й ознайомитися з фольклорними традиціями Закарпаття, побачити виступи кращих самодіяльних колективів, почути думку профспілкового активу області. Почесне зібрання на чолі з головою ЦК профспілки Людмилою Перелигіною, за участі начальника управління культури Закарпатської ОДА Юрія Глеби обговорювало проблеми фінансування галузі з держбюджету, оптимізації мережі закладів культу-

ри, першочергові завдання у зв'язку з набуттям чинності нового Закону України «Про культуру» тощо. Головною темою був хід виконання Програми розвитку туризму і екскурсій ЗАТ «Укрпрофтур» на 2008–2012 роки, про що доповідав голова правління ЗАТ Петро Слободян. Учасники семінару висловили своє бачення розвитку та вирішення проблем профспілкового туризму. Профспілкові організації ознайомилися з роботою установ культури та профспілкових оздоровниць Свалявського, Мукачівського, Ужгородського районів, міст Ужгорода та Мукачева.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ**

ЗЛОБОДЕННО

Кабмін намагається протистояти ажіотажному попиту і зростанню цін на продукти харчування

ПРОДУКТИ ДОРОЖЧАЮТЬ – УРЯД ЗБИВАЄ ЦІНИ

Подорожчання продовольчих товарів у світі б'є рекорди – за даними Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН, індекс цін, що включає 55 видів продуктів, зріс на 3,4%. В Україні, за повідомленням Міністерства економічного розвитку та торгівлі, рівень інфляції у січні був також сформований переважно за рахунок подорожчання продуктів харчування (на 1,3%) і збільшення цін/тарифів на комунальні послуги (на 1,4%). Значно збільшилася ціна не лише на гречку, вдвічі зростає ціна на соняшникову олію та цукор.

Кабмін вважає, що причин для такого значного зростання цін немає. Пи-

танням продовольчого забезпечення і необхідності стабілізації цін на продовольство були присвячені декілька останніх урядових засідань. Уряд підписав з товаровиробниками меморандум про стабілізацію цін на цукор, соняшкову олію та гречку. А головам Дніпропетровської, Донецької, Київської, Одеської, Херсонської та Чернівецької облдержадміністрацій указав на персональну відповідальність за стабілізацію цін на продовольчому ринку і використання бюджетних коштів за програмами підтримки агропромислового комплексу в регіоні.

Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, який брав участь в урядових за-

сіданнях, наголошує, що на вітчизняний продовольчий ринок тиснуть дві обставини: загальне подорожчання цін на продовольство в світі, через що посилюється вивіз продукції з України, а також власні спекулянти. Урядом підписано меморандуми з товаровиробниками цукру, олії, гречки, однак не так усе просто з реалізацією цих домовленостей. Ціна на продовольство товаровиробника і магазину різняться у півтора-два рази, і зростання її відбувається, насамперед, на етапі фасування продукту. Відтак Кабмін вирішив увести не більш як 10-відсоткову рентабельність на фасування.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

“

У ході жорсткої розмови Прем'єр висунув вимогу, аби в усіх регіонах України було складено баланс попиту і пропозицій на продовольчому ринку для запобігання ажіотажному попиту, а також резерву продовольства у разі його неврожаю.

У ЛЮТОМУ – ВІД 1214 ГРИВЕНЬ

Міністерство соціалітики України відповідно до ст. 5 Закону України «Про прожитковий мінімум» повідомляє, що фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах січня 2011 року в розрахунку на місяць на одну особу становив 1039 грн, для дітей віком до 6 років – 951 грн, для дітей віком від 6 до 18 років – 1202 грн, для працездатних осіб – 1104 грн, для осіб, які втратили працездатність, – 830 гривень. Таким чином, згідно зі ст. 11 Закону України «Про оплату праці» та п. 2.2. Генугоди за лютий 2011 року заробітна плата в небюджетній сфері за повністю відпрацьовану в нормальних умовах норму часу має бути вищою за 1214 гривень.

**ДЕПАРТАМЕНТ АПАРАТУ ФПУ
З ПИТАНЬ ЕКОНОМІЧНОГО
ЗАХИСТУ**

АКЦІЯ В СТОЛИЦІ

18 лютого активісти ФПУ розповсюджували в районних управліннях праці та соціального захисту населення Києва підготовлені фахівцями апарату ФПУ брошури «Соціальний захист громадян у 2011 році (у цифрах та фактах)», які містять інформацію щодо розмірів соціальних виплат.

Подібне інформування громадян викликало шире зацікавлення відвідувачів соцзабез. ФПУ й надалі проводитиме просвітницьку роботу в сфері захисту трудових прав громадян.

**ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МАСОВИХ ТА АГІТАЦІЙНИХ
ЗАХОДІВ ФПУ**

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ

Федерації профспілок України до Кабінету Міністрів України щодо урядового проекту пенсійної реформи

Шановні члени Уряду!

Внесена до Верховної Ради України законопроект № 7455 «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» викликало бурхливу негативну реакцію в суспільстві, масові колективні звернення, заяви, листи, телеграми. Незважаючи на вимоги профспілок та доручення Уряду, Міністерство соціальної політики не змогло організувати належне громадське обговорення проекту пенсійної реформи, обмежившись інструктивними зустрічами переважно зі службовцями державних та комунальних установ.

Натомість Федерація профспілок України провела громадське обговорення в регіонах України за участю профспілкових, ветеранських, жіночих та інших організацій, представників трудових колективів. Учасники слухань дали різко негативну оцінку проекту, особливо пропозиціям щодо підвищення пенсійного віку жінкам, збільшення на 10 років нормативного стажу для призначення пенсії.

На основі думки учасників обговорення Федерація профспілок України, Спільний представницький орган профспілок 11 січня, а Всеукраїнські збори представників профспілкових організацій – 31 січня, висловили категоричне заперечення проти проекту як такого, що спрямований на зниження соціальних гарантій, обмеження законних прав мільйонів пенсіонерів, передусім – з найнижчими пенсіями.

Профспілки зажадали від Уряду відкликати законопроект із парламенту і доопрацювати разом із соціальними партнерами. Свою готовність до співпраці висловили і роботодавці під час обговорення проекту реформи Національною тристоронньою соціально-економічною радою. Майже в усіх регіонах учасники вимагали негайних

масових протестних акцій у м. Києві та областях. Федерація профспілок України, сподіваючись на врахування Урядом гостроти проблеми та суспільної думки, утрималась від прийняття такого рішення до парламентських слухань із цього питання.

Парламентські слухання «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення» пройшли 16 лютого цього року. Практично всі учасники слухань від профспілок, громадських організацій, політичних партій, за винятком представників Уряду та міжнародних фінансових організацій, підтримали позицію ОПУ, висловились за неприйнятність у такому вигляді та відкликання з парламенту законопроект № 7455 «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» і його доопрацювання. Зважаючи на повне неприйняття урядового проекту реформи суспільством, Федерація профспілок України закликає Кабінет Міністрів України з розумінням оцінити результати обговорення проекту та загострення протестних настроїв у суспільстві, відкликати проект Закону України № 7455 з Верховної Ради України й організувати підготовку збалансованої пенсійної реформи разом з професійними спілками та роботодавцями на основі Концепції подальшого проведення пенсійної реформи, схваленої розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 14 жовтня 2009 р. № 1224-р.

17 лютого 2011 року

ПРЕЗИДІЯ ОПУ

АКТУАЛЬНО

Головною темою обговорення в суспільстві залишається урядовий проект пенсійної реформи в Україні (репортаж про парламентські слухання з даної тематики – стор. 6). Про це свідчать сотні листів і звернень, які надходять від громадян країни і первинок на адресу територіальних і центральних комітетів профорганізацій, зокрема ЦК профспілки металургів і гірників України. У листах – не просто голос народу. В них – переживання та біль за свою долю, за десятки років життя, відпрацьовані в металургії й на шахтах, за катастрофічно низький рівень тривалості життя в країні, за нерозуміння авторами проекту реформи усього тягаря, який доводиться долати людині праці...

ДО ПЕНСІЇ ЩЕ ТРЕБА ДОЖИТИ

ПОЧУТИ ГОЛОС ПРОФСПІЛОК!

Зважаючи на особливу важливість теми реформування пенсійної системи, законопроект про пенсійну реформу повинен обговорюватися привселюдно, на всіх рівнях соціального діалогу, оскільки він має важливе суспільне значення. У нормах чинного законодавства й Генугоди закріплена необхідність дослухатися до думки профспілок у таких питаннях. Запропонований сьогодні урядовий законопроект є дискримінаційним, обмежує права жінок, молодих фахівців, людей, що вже вийшли на пенсію. Трудящі ВАТ «Комсомольське рудоуправління» категорично проти його прийняття...

НЕСПРАВЕДЛИВО!

Сьогодні у ВАТ «Нікопольський завод феросплавів» 3401 працівник має умови праці, атестовані за Списками № 1 і № 2 виробництв, робіт, профе-

сій, посад і показників, що дають право на пільгове пенсійне забезпечення. Після досягнення пільгового пенсійного віку ці люди, якщо немає медичних протипоказань, продовжують виконувати свої трудові обов'язки. З їхньої заробітної плати здійснюються обов'язкові відрахування до Пенсійного фонду. Якщо реформа буде прийнята в запропонованому вигляді, пільгові пенсії цих людей після перерахунку (через 2 роки) виявляться нижчими, ніж у тих, хто, не зазнавши впливу шкідливих чинників на робочому місці, пішов на пенсію на загальних підставах!..

ЗА ЩО «ПОДАРУНКИ» ДЕРЖАВІ?

Збільшувати з 5 до 15 років тривалість страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком, жодним чином не можна. Приміром, якщо у працівника стаж лише 13

років, то за нормами проекту він не матиме права на пенсійні виплати. Навіть попри те, що протягом цих 13 років за нього сплачувалися страхові внески (виходячи з 35,2% відраховувань до ПФ із середньої зарплати 2500 грн, за ці роки до Фонду надійшло 137 тис. грн!) Шо, ці гроші просто «подарувати» державі? Трудящі ГМК, у тому числі ВАТ «Алчевський металургійний комбінат», працюють у складних умовах, щоб заробити собі на хліб, тож вони проти подібних «подарунків». Якщо людина платить внески до ПФ, то має право на відповідні виплати за наявності не менше 5 років страхового стажу...

ВРАХУВАТИ ПОТРЕБИ ЖІНОК

Більше половини колективу ВАТ «Запорізький сталепрокатний завод» складають жінки, близько 50% із них працюють у цеху емальованого

посуду. Через важку фізичну працю допрацювати до 60 років їм буде просто неможливо. Адже для емальовальниць 55 років – це вік, коли припинення трудової діяльності безпосередньо пов'язане з питанням збереження здоров'я, а то й життя. Тож перш ніж збільшувати пенсійний вік, необхідно врахувати потреби тих жінок, які зайняті на найважливіх технологічних процесах, і, звичайно ж, дуже низький загальний рівень життя українців...

НАСАМПЕРЕД – СТВОРИТИ ПЕРЕДУМОВИ

Середній вік трудящих ВАТ «Завод напівпровідників» – 36 років. Молодь готова до реформ, готова здійснювати власні пенсійні накопичення. Але для цього держава зобов'язана забезпечити молодим працівникам зайнятість, гідний рівень зарплат, надійну (і стабільну!) законодавчу базу, гарантоване збереження пенсійних накопичень. Саме із цього потрібно починати реформування. І тільки після вирішення усіх цих проблем, після того, як у країні буде забезпечена цілковита зайнятість населення, можна говорити про збільшення пенсійного віку і стажу...

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ЦК ПМГУ

ЗАГРОЗЛИВІ ТЕНДЕНЦІЇ

Трудовий колектив ПАТ «Євраз – Дніпропетровський металургійний завод ім. Петровського» категорично проти прийняття урядового законопроект про пенсійну реформу. Крім пропозицій підвищення пенсійного віку для жінок і виробничого стажу, що відверто порушують пенсійні права громадян України, проект жодним чином не вирішує проблем наповнення бюджету ПФ. Тенденція спостерігається не лише щодо згаданого законопроект, а й Податкового кодексу, Держбюджету на 2011 рік, прийнятого без затвердження реального прожиткового мінімуму. Увесь тягар економічних проблем знову перекладають на простих громадян...

ПРОФСПІЛКОВИЙ ВСЕОБУЧ

ГАРАНТОВАНІ
ПРАВА – ОСНОВА
СОЦІАЛЬНОЇ
СТАБІЛЬНОСТІ

Основою діяльності профспілок є захист трудових і соціально-економічних прав та інтересів їх членів. Знайти рішення для цих важливих питань складно в будь-якому колективі – надто глибокі зміни відбулися в економічному та соціальному житті країни останнім часом.

Падіння економічної активності підприємств призвело до масового безробіття. При цьому збитки від кризи підприємці і держава намагаються компенсувати за рахунок людини праці. Як наслідок, експлуатація найманих працівників, за даними профспілок, за останні два роки зростає у 8 разів. А найманий персонал не в змозі протистояти тиску капіталу через професійну неорганізованість, неусвідомленість своїх соціально-економічних інтересів, низький рівень соціальної зрілості в цілому.

Якщо раніше профспілки брали активну участь в організації виробничого процесу, то сьогодні роботодавці (у тому числі держава в його особі) не допускає втручання представників наймасовішої громадської організації країни в господарську діяльність підприємства. Тож профспілки, трудові колективи намагаються захистити права найманих працівників через колективні договори, однак роботодавці зазвичай ігнорують положення цих документів.

Дуже складно профспілкам

У 8 разів

за останні два роки, за даними профспілок, зростає експлуатація найманих працівників.

кам захистити трудящих від масових звільнень.

В умовах масового скорочення персоналу є різні шляхи вирішення проблеми зайнятості. Профспілки спільно з державними органами влади можуть брати активну участь в організації громадських робіт. Нам доцільно створювати свої центри зайнятості, центри підвищення кваліфікації, перепрофілювання. Адже лише кожен десятий безробітний звертається до державного центру зайнятості. Рештою дев'ятьма якраз і повинні займатися профспілки.

У зв'язку зі зміною вікового складу працівників, коли основна їх частка – це люди передпенсійного та пенсійного віку, актуальність набуває питання підготовки молодих кадрів. Та оскільки система ІПТУ зруйнована і фахівців робітничих спеціальностей мало хто готує, профспілкам доцільно створювати власні центри підготовки молодих кадрів. Щоправда, не забуваючи при цьому і про підготовку профспілкових активістів, адже саме вони вирішують багато соціальних питань.

Тож треба розробити нову концепцію, яка передбачатиме підготовку профспілкових працівників як соціальних менеджерів, фахівців профспілкового та робітничого руху. Насамперед їх треба готувати у профспілкових вузах – у Києві та Харкові.

**ВАЛЕРІЙ ЧЕРЕПУХА,
ГОЛОВА РІВНЕНСЬКОЇ
ОБЛОРГАНІЗАЦІЇ ПС
ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТУРИ**

ОБГОВОРЕННЯ ТРИВАЄ

У Федерації профспілок Рівненської області, в обласних галузевих об'єднаннях та первинних профспілкових організаціях триває обговорення документів VI з'їзду Федерації профспілок України, в тому числі резолюцій, які будуть програмою дій для ФПУ на наступні 5 років.

НА ШЛЯХУ ДОБРОБУТУ
ТА ЕКОНОМІЧНОГО
ПРОГРЕСУ

Стрижнем діяльності профспілкових ланок усіх рівнів завжди були об'єктивність в оцінці результатів праці та забезпечення належної заробітної плати. Нині частка оплати праці у собівартості продукції в Україні у кілька разів нижча, ніж у розвинених країнах світу. Зрозуміло, що за таких умов втрачається мотивація до праці, нівелюється потреба в підвищенні фахового рівня, зникає бажання дорожити робочим місцем навіть при доволі високому рівні безробіття. Тому програму Президента України про перспективу входження нашої держави до двадцятки найбільш розвинених держав світу треба не декларувати, а втілювати в життя усім суспільним

гількам: роботодавцям, владі, профспілкам. І резолюція «Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу», яка має бути ухвалена делегатами VI з'їзду ФПУ, – це дороговказ для всіх профспілкових організацій на наступне п'ятиріччя: як діяти, як весті свою політику в сфері захисту трудових прав та зайнятості для того, щоб не плентатися позаду, а очолити рух за прогресивні перетворення в нашій країні.

Щодо лісового господарства, то завдячуючи тому, що галузь протягом 20 років стояла осторонь приватизації, збереглася централізована форма державного управління, діє галузева конституція – Лісовий кодекс. Незважаючи на певні проблеми, можна говорити про зростання як

економічних, так і соціальних показників діяльності підприємств. Зрозуміло, що за якісними показниками – копійка праця керівників підприємств, профкомів, кожного члена трудових колективів.

Досить сказати, що на підприємствах відпрацьована система професійної підготовки та перепідготовки кадрів. Велике значення надається модернізації та оновленню лісовозної і навантажувальної техніки, впровадженню нових технологій обробки деревини, іншим якісним показникам. Завдяки всьому цьому продуктивність праці в останні 5 років зростає майже в 2,7 разу. Окремо слід згадати про створення безпечних умов праці для трудівників галузі. Лише в 2010 році на комплексні заходи з охо-

рони праці на підприємствах області витрачено 4,6 млн грн, або по 915 грн на кожного працівника.

Ці та інші заходи знайшли своє відображення в колективних договорах. У січні цього року коледжівна кампанія проведена в усіх лісничих підприємствах області. На реалізацію заходів лише соціального спрямування в 2011 році передбачено 7,2 млн гривень. Виконання домовленостей буде запорукою плідної спільної роботи керівників управління, підприємств, профспілкових структур щодо соціального захисту кожного працівника галузі.

**ОЛЕКСАНДР СІДЛЕЦЬКИЙ,
ГОЛОВА РІВНЕНСЬКОЇ
ОБЛОРГАНІЗАЦІЇ ПС
ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

ВІДЛУННЯ НАШИХ ПУБЛІКАЦІЙ

ПОВЕРНУТИ ПРОГРАМУ!

10 лютого на засіданні президії комітету Луганської обласної організації профспілки машинобудівників та приладобудівників учасники зібрання розглянули зауваження та пропозиції, висловлені Харківським обкомом профспілки енергетики та

електротехнічної промисловості в статті «Тільки Програма, ніяких резолюцій», надрукованій у «Профспілкових вістях» № 5 від 3 лютого 2011 року. Усебічно обговоривши зміст статті, члени президії комітету прийняли поста-

нову, в якій рекомендують Раді ФПУ скасувати своє рішення про заміну Програми дій резолюціями з'їзду. Вони висловили прохання до делегатів VI з'їзду ФПУ прийняти Програму дій на п'ятирічний період як документ, який містить стратегію боротьби за права та

економічні інтереси людей найманої праці в сучасних умовах радикальних перетворень. Від імені учасників засідання постанову підписав голова Луганського обкому профспілки Іван Артюх.

ВЛ. ІНФ.

СПІВПРАЦЯ

ВИРІШЕНО 67 ТРУДОВИХ СПОРІВ

Таку кількість (67 із 160) колективних трудових спорів було вирішено в 2010 році завдяки співпраці профспілок та Національної служби посередництва і примирення (НСПП).

В останні 5 років кількість зареєстрованих колективних трудових спорів поступово зменшилася. Якщо в 2006 році на контролі НСПП перебувало 246 трудових суперечок, то у 2010-му – 160.

Основними причинами їх виникнення найчастіше є зарплатні борги. Крім того, працівниками висувалися вимоги щодо встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту, щодо укладання, зміни або виконання колективного договору, а також виконання вимог законодавства про працю.

У 2010 році найбільш активно використовували колективні трудові спори у обстоюванні прав та інтересів у Луганській області – 11, Кіровоградській – 8, Донецькій – 5. У Дніпропетровській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Чернігівській областях та Києві – по 3 трудові спори, у Вінницькій, Закарпатській, Київській, Сумській, Тернопільській, Черкаській та Чернівецькій – по 2.

1 832 417

працівників

обстоювали
права свого
трудового колективу
в 2010 році.

Для запобігання виникненню колективних трудових спорів, сприяння їх своєчасному і справедливому вирішенню та поліпшення стану соціально-трудова відносин у липні 2010 року між ФПУ та НСПП підписано Угоду про співпрацю. Аналогічні угоди укладено територіальними об'єднаннями.

Найбільш ефективною формою співпраці територіальних профоб'єднань ФПУ з відділеннями НСПП були спільні виїзди на підприємства, де виникла загроза конфліктної ситуації. Це дало можливість об'єктивно вивчити стан на місцях, надати роз'яснення щодо застосування чинного законодавства і таким чином не допустити трудового спору.

Завдяки співпраці профспілок з НСПП, приміром, у Херсонській області зменшено заборгованість із зарплати, в Івано-Франківській – логашено борг із зарплати працівникам ВАТ «Пресмаш», сума якого становила 562,5 тис. грн, в АР Крим спільними зусиллями Севастопольської міської організації профспілки ЖКГ та первинки КП «Севтеплоенерго» ліквідовано заборгованість із зарплати працівникам цього комунального підприємства. За повідомленням Херсонської обласної міжгалузевої ради профспілок, на підприємствах, де діють профорганізації ФПУ, в 2010 році не виникло колективних трудових спорів узагалі.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ДЕЯКИХ ГАЛУЗЯХ (2010 р.)

● – Кількість вирішених конфліктів. Інші – на контролі

Кінцевий пункт усіх перемовин та угод – людина праці, її добробут і здоров'я

РІВНЯННЯ – НА ГЕНУГОДУ

ФПУ запропонувала членським організаціям привести норми та положення галузевих і регіональних угод, колективних договорів у відповідність до норм Генеральної угоди на 2010–2012 роки.

При цьому галузеві угоди, порівняно з Генеральною угодою, не можуть погіршувати становище трудящих (соціальні гарантії, компенсації, пільги), а угоди на регіональному рівні повинні поліпшувати його.

Федерація профспілок України підготувала та надіслала членським організаціям рекомендації щодо імплементації норм Генеральної угоди на 2010–2012 роки. Більшість обласних профцентрів розповсюдили ці рекомендації або розробили власні посібники з питань проведення колдоговірної кампанії у 2011 році з урахуванням положень чинної Генугоди.

У Житомирській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській областях регіональні профоб'єднання ФПУ ініціювали внесення на розгляд обласних тристоронніх соціально-економічних рад питань про приведення регіональ-

них угод у відповідність до Генеральної. Окремими профоб'єднаннями розроблено нові редакції регіональних угод, які враховують положення Генугоди на 2010–2012 роки. Таку 28 січня 2011 року підписано Федерацією профспілок Волинської області.

3 лютого 2011 року укладено регіональну угоду на 2011–2012 роки Донецькою обласною радою профспілок. У ній зокрема передбачені зобов'язання сторін щодо зниження рівня безробіття не менш ніж на 0,5% порівняно з попереднім роком, здійснення контролю за встановленням тарифів на послуги, що надають підприємства монополістично, а також створення комісії з метою перевірки діяльності комунальних підприємств. Работодавці зобов'язалися виділяти кошти в розмірі не менше 3% від фонду оплати праці на професійну підготовку і перепідготовку робітничих кадрів. Угодою визначено розмір

тарифної ставки робітника першого розряду – 120% від мінімальної заробітної плати з урахуванням регіонального коефіцієнта 1,15. У свою чергу профспілки зобов'язалися передбачати в колективних договорах норму нарахування пені за затримку виплати заробітної плати в розмірі подвійної ставки НБУ за кожен день такої затримки.

Більшість обласних профоб'єднань ініціювали початок переговорів із метою внесення змін чи доповнень до чинних регіональних угод. Конкретних результатів вдалося досягти Федерації незалежних профспілок Криму. За рішенням від 11 січня 2011 року, роботодавці АРК зобов'язалися підвищити рівень зайнятості на 0,4%, середньмісячну заробітну плату на 20%, кількість працівників, що отримують нараховану заробітну плату в розмірі трьох прожиткових мінімумів, – на 10%. Профспі-

лки Криму, в свою чергу, зобов'язали органи виконавчої влади щорічно передбачати в розрахунках кошторисів бюджетних організацій окремим рядком витрати на проведення культурно-масової, фізкультурної та оздоровчої роботи.

Наразі триває переговорний процес щодо внесення змін або укладення нових угод у Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Луганській, Сумській, Тернопільській, Черкаській, Харківській, Херсонській та інших областях.

На жаль, лише з всеукраїнські галузеві профспілки (із 44, що входять до складу ФПУ) повідомили про вжиті заходи щодо імплементації норм Генеральної угоди на 2010–2012 роки в галузеві угоди та колективні договори. Значною мірою така ситуація викликана проведенням у країні адміністративної реформи. Внаслідок цього переговори про внесення змін та доповнень до галузевих угод, розпочаті в грудні 2010 року, було призупинено. Проте, при підготовці галузевої угоди між Міністерством соціальної політики України та профспілками працівників соціальної сфери і працівників державних установ на 2011–2013 роки вдалося врахувати норми і положення Генеральної угоди.

СПО – В ДІІ

Спільний представницький орган профспілок 20 грудня 2010 року затвердив плани заходів профспілкової сторони щодо виконання Генугоди на 2010–2012 роки та направив його стороні власників. Кабінет надіслав на погодження проект розпорядження «Про затвердження плану заходів щодо реалізації органами виконавчої влади положень Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки», до якого були надані суттєві зауваження профспілок.

Протягом січня–лютого п. р. відбулися консультації спільних робочих груп з метою врахування зауважень СПО профспілок та СПО роботодавців. Профспілкові пропозиції було частково враховано, зокрема щодо визначення конкретних термінів виконання зобов'язань, створення робочих груп із відповідних питань, а також зміни рекомендаційних заходів на заходи прямої дії та ін.

СТОРИНКА ПІДГОТОВЛЕНА
ЗА ІНФ. ДЕПАРТАМЕНТУ
ФПУ З ПИТАНЬ
ЕКОНОМІЧНОГО ЗАХИСТУ

ПРЯМА МОВА

РЕФОРМА ПОВИННА ВІДНОВИТИ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Першим від наймасовішої громадської організації країни перед учасниками парламентських слухань виступив заступник Голови Федерації професійних спілок України Сергій Українець, який у своїй промові чітко окреслив негативне ставлення сілчанської громади до запропонованого урядового проекту та висловили профспілкові пропозиції.

це визнають навіть представники роботодавців. Отже, справжня причина зовсім не в пенсійному віці, а в тому, що держава разом з бізнесом не створили умов для праці та гідної заробітної плати. Ми вказали і Уряду на конкретні джерела коштів для стабілізації пенсійної системи. Замість урізання пенсій нами запропоновано навести порядок у системі заробітної плати і зайнятості. Адже саме високий рівень зайнятості та зростаючі зарплати можуть стати фінансовим локомотивом пенсійної системи.

На розгляді парламенту і суспільства законопроект, який торкається інтересів 13,5 млн пенсіонерів і 22 млн працездатних громадян. Які висновки зробили професійні спілки, провівши його експертний аналіз? Основний – реформу вкотре за 10 років намагання провести за рахунок урізання і так обмежених пенсійних прав, особливо пенсіонерів з низькими пенсіями та працюючих пенсіонерів. Саме це, на думку авторів, є найкращим способом поліпшити фінансовий стан Пенсійного фонду (ПФ) і позбавитися державних дотацій. Спільний представницький орган профспілок України висловився однозначно: законопроект спрямований проти людей і за своєю суттю не є системою заходів для справжньої реформи.

У всіх нормальних країнах пенсійний вік підвищується тоді, коли не вистачає робочих рук. У нас із 20,5 млн працездатних не має роботи кожен третій –

120 тис.

директорів

(понад 30% керівників підприємств!) одержують заробітну плату на рівні мінімальної, тобто 941 гривню.

Насамперед необхідно вивести з «тіні» щонайменше 120 млрд грн зарплати, які мають принести ПФ мінімум 40 млрд. Далі – забезпечити зайнятість 5-7 млн людей, які не мають легальної оплатованої роботи (кожен мільйон зайнятих додасть до ПФ ще 10 млрд). Зрештою, треба спонукати бізнес сповна сплачувати людям зароблене – нині в структурі собівартості зарплата не сягає і 7%, що вдвічі менше, ніж навіть у часи СРСР. Тобто, нині трудящим не доплачують 250-300 млрд грн, а це ще 100 млрд до Пенсійного фонду.

Щодо самої реформи, то люди чекають від неї двох позитивних змін. Перше – відновлення справедливості. Кожна зароблена копійка, кожний відпрацьований місяць мають бути враховані. Друге – розмір пенсії має забезпечити гідне життя.

Пропозиції профспілок наступні: відкликати даний законопроект і готувати справжню, глибоку пенсійну реформу, бо проблеми і справді є; розпочати разом із соціальними партнерами реформу заробітної плати, яку спрямувати на легалізацію всіх трудових виплат та постійне зростання зарплат; внести на затвердження парламенту Державну програму зайнятості на 5 років, передбачивши поступове залучення до роботи всіх, хто хоче працювати.

У середу в стінах вищого законодавчого органу країни відбулися парламентські слухання «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення». До обговорення актуальної проблематики долучилося широке коло законодавців, урядовців, фахівців, соціальних партнерів.

БОРОТЬБА З БІДНІСТЮ – НЕ БОРОТЬБА З БІДНИМИ

Парламентські слухання були своєрідним підсумком етапу громадського обговорення урядового законопроекту про реформування пенсійної системи. Багато говорилося про пенсійну реформу як ключове, визначальне для майбутнього України рішення. Адже процес реформування пенсійної системи країни триває з 1998 року, але до логічного завершення за цей час так і не доведений.

Саме на тому, що це не початок, а розвиток, продовження уже розпочатого реформування пенсійної системи, наголошували в своїх виступах нечисленні прихильники урядового за-

конопроекту. Багато говорилося про незбалансованість бюджету Пенсійного фонду і пов'язані із цим навантаження на Держбюджет (лише в 2010 році ПФ довелося дотувати на 34,4 млрд грн), демографічні чинники (співвідношення платників внесків до Пенсійного фонду і пенсіонерів в Україні невпинно наближається до показника 1:1, у той час як на одного пенсіонера мало б припадати три, щонайменше – дві працюючі особи), відновлення соціальної справедливості (немає обмежень на максимальний розмір пенсій, держслужбовці і ще понад 20 категорій мають окремі закони про пенсійне забезпечення) тощо.

Однак у більшості виступів хоч і відзначалося, що подальше реформування пенсійної системи є абсолютно необхідним, водночас лунали застереження щодо поспішності та непрофесійності запропонованих нині виконавчою владою кроків. Насамперед йшлося про те, що урядовий законопроект не є системою заходів для справжньої реформи. Суть запропонованих Урядом новацій в основному зводиться до вирішення проблем наповнення бюджету ПФ, причому переважно за рахунок найбільш вразливих категорій населення! У той час як вирішення пенсійної проблематики має відбуватися на комплексних, системних

засадах і вимагає створення економічних передумов. Відтак основним лейтмотивом виступів практично всіх доповідачів були рекомендації Уряду відкликати свій законопроект і для початку зосередитися на покращенні економічної ситуації у країні в цілому, зокрема підвищити рівень зайнятості та зарплати. А на основі консультацій із соціальними партнерами готувати справжню, ґрунтовну пенсійну реформу.

(Текст Звернення ФПУ до Кабміну України щодо урядового проекту пенсійної реформи – стор. 3).

ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»,
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ІЗ ТРИБУНИ

Владислав БЕЗРУКОВ,
директор Інституту геронтології НАМНУ

– Пропонуючи збільшення пенсійного віку, не варто забувати про медичні аспекти такого рішення. Зеконюмиши на пенсіях, ми будемо змушені додатково віділати кошти на роботу системи охорони здоров'я, на обслуговування хворих, виплати за «лікарняними». Бо ж із віком кількість і частота захворювань зростає – це загальновідомий факт. Лише дещо більше 1% наших співгромадян похилого віку можна вважати практично здоровими! Крім того, треба враховувати фізичні й інтелектуальні можливості літніх людей з огляду на особливості певних професій.

Валерій СУШКЕВИЧ,
голова Комітету ВР України

– Довіра населення є загальною вимогою в світі аксіомою успішної пенсійної реформи. Люди формують свої погляди через позитивний досвід розвитку і, головне, обізнаність у цій сфері. На жаль, довіру населення щодо пенсійної реформи ми втратили давно, і продовжуємо «ефективні» дії для подальшої її втрати. Результати опитування засвідчили, що 65% українців взагалі нічого не знають про пенсійну реформу, а про особливості накопичувальної системи чули лише 4% респондентів. Тобто, не знають про пенсійну реформу ті, для кого ми її робимо.

Віктор ТУРМАНОВ,
голова ЦК ПС вугільників

– Впровадження пенсійної реформи потребує серйозного предметного обговорення. Вона необхідна, але має бути збалансованою і продуктивною, детально об'ґрунтованою. Серед іншого, в законопроекті варто закріпити норму, згідно з якою перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам здійснюватиметься з огляду на середню зарплату в Україні за календарний рік, який передував зверненню за перерахунок. Фактично так і має бути, але в 2009–2010 роках за основу брали показник 2007-го, що призвело до суттєвого зменшення пенсій працюючих пенсіонерів.

Ніна КАРПАЧОВА,
Уповноважений ВР із прав людини

– Під час зустрічей із трудовими мігрантами зауважалося, що вони бажають повернутися на Батьківщину. Але не можуть дочекатися навіть елементарного – створення відповідної кількості робочих місць. Вони також просять трудовими мігрантами зауважалося, що вони бажають повернутися на Батьківщину. Але не можуть дочекатися навіть елементарного – створення відповідної кількості робочих місць. Вони також просять трудовими мігрантами зауважалося, що вони бажають повернутися на Батьківщину. Але не можуть дочекатися навіть елементарного – створення відповідної кількості робочих місць.

Надія КАЗЬМІНА,
голова ФНПК

– Профспілкoва позиція щодо даного законопроекту озвучена, кримчани також його не підтримують. Реформа має вдосконалити пенсійну систему в інтересах і нинішніх, і майбутніх пенсіонерів, які сьогодні лише заробляють свої пенсійні видко. Наголошуємо: аби провести пенсійну реформу на гідному рівні, насамперед необхідно приділити належну увагу питанням зайнятості населення. Адже не секрет, що нині підтриману кількість працюючих на стабільному рівні зазвичай досягається за рахунок скорочення тривалості робочого часу на підприємствах.

ВІДЗІТУВАЛИ

**РЕЗУЛЬТАТ
5-РІЧНОЇ РОБОТИ**

Минулий рік для більшості членських організацій ФПУ став важливим етапом діяльності – підготовки та проведення звітів і виборів профспілкових органів. Профспілкові лідери всіх рівнів, виборні працівники та активісти склали своєрідний іспит перед членами профспілок щодо захисту їхніх трудових, соціально-економічних прав та інтересів.

На VI з'їзді профспілки «Машметал» України

А результатом цієї роботи стало проведення 24 з'їздів всеукраїнських профспілок та 15 звітно-виборних конференцій міжспілкових профоб'єднань, на яких було підбито підсумки за минуле п'ятиріччя, оцінено роботу виборних органів, визначено недоліки та можливості їх подолання, окреслені нові завдання на майбутнє та шляхи їх вирішення.

Незважаючи на складні політичні умови та кризовий стан багатьох галузей економіки, профспілки все ж домоглися утримання соціально-трудових відносин, які б максимально забезпечували права та гарантії працівників на продуктивну зайнятість, гідні умови праці та заробітну плату, соціальний захист, ліквідацію заборгованості із заробітної плати. Використовуючи механізми соціального діалогу у взаємодіях з владою, органами місцевого самоврядування та роботодавцями, вони активно боролися за виконання положень Генеральної, регіональних та галузевих угод, колективних договорів та угод на підприємствах, в організаціях та установах.

За звітний період профспілками та профоб'єднанням вдалося зберегти біль-

шість організацій, хоча чисельність спілчан значно зменшилася. Тому болочим питанням є мотивація профспілкового членства, організаційне збереження та зміцнення профспілок.

Правові служби здійснювали громадський контроль за дотриманням законодавства про працю, виявляли порушення і домагалися відповідного на них реагування. Постійну увагу профкоми приділяли питанням охорони праці та скорочення виробничого травматизму, проведенню атестації робочих місць, що в багатьох галузях поліпшило умови праці значної кількості працівників.

Профспілкові лідери та активісти зазначають, що соціальний діалог останнім часом значно поживився, але все ж таки залишається недостатньо ефективним.

Нещодавно профспілки зіткнулися з новою важливою проблемою – рейдерськими зазіханнями на свої виборні органи та майно. У судовому порядку довелось відстоювати легітимність проведення з'їзду, прийнятих рішень та обрання виборних органів профспілкам працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування, культури, машинобудівників та приладобудівників, а також Київській облпрофраді.

Незважаючи на певні проблеми в роботі профспілок, учасники звітно-виборної кампанії усвідомили необхідність єдності та солідарності заради спільної мети та виявили цілковиту готовність до співпраці і рішучих дій на захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників.

**24 з'їзди
всеукраїнських
профспілок**

та 15 звітно-виборних конференцій міжспілкових профоб'єднань відбулося у 2010 році.

“
Закон України «Про соціальний діалог в Україні» став невід'ємною частиною національного законодавства з регулювання соціально-трудових відносин у контексті його реформування та адаптації до європейських стандартів, гармонізації з Конвенціями і рекомендаціями Міжнародної організації праці.

**УПЕВНЕНІ КРОКИ
ПРОФСПІЛОК**

17 лютого у Федерації професійних спілок України відбулося чергове засідання Президії, на якому ухвалено низку постанов з актуальних питань, розглянуто матеріали до засідання Ради ФПУ та VI з'їзду, що відбудеться в березні поточного року.

Серед основних питань, опрацьованих на Президії, – підбиття підсумків звітів і виборів у членських організаціях ФПУ в 2010 році, роль та дії профспілкових організацій усіх рівнів на завершальному етапі приватизації державного майна, пропозиції ФПУ до проекту Основних напрямків бюджетної політики на 2012 рік, заходи ФПУ, її членських організацій щодо реалізації Закону України «Про соціальний

діалог в Україні», підсумки проведення передплати на газету «Профспілкові вісті» у 2011 році та ін. Також члени Президії визначилися з переможцями V Всеукраїнського конкурсу на кращого профспілкового лідера-жінку з врученням спеціальних призовів.

Розглянувши інформацію про роль та дії профспілкових організацій усіх рівнів на завершальному етапі приватизації державного майна, Президія відзначила, що реформу-

вання відносин власності здебільшого не досягнуло головної мети, а саме підвищення ефективності діяльності підприємств, залучення інвестицій, технічного і технологічного переозброєння виробництва, поліпшення соціально-побутового забезпечення працівників та стану охорони праці, а навпаки, призвело до негативних наслідків: погіршення життєвого рівня трудящих, зростання безробіття, заборгованості із заробітної плати тощо.

Особливість завершального етапу приватизації полягає у включенні до її процесів стратегічно важливих, бюджето- та містоутворюючих підприємств державної і комунальної форм власності.

Тож Президія постановила, що керівництво ФПУ має ініціювати укладання Меморандуму про співпрацю зі здійснення державної політики у сфері реформування відносин власності на тристоронній основі між ФПУ, Фондом держмайна і Державним агентством України з управління державними корпоративними правами та майном. А також звернутися до Кабміну та Ради національної безпеки і оборони України з пропозицією визначити критичний відсоток співвідношення державної та приватної власності для економіки України і її стратегічних галузей з метою забезпечення економічної безпеки держави тощо.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Наприкінці січня набув чинності Закон України «Про соціальний діалог в Україні». Приведення у відповідність до вимог вищезазначеного Закону існуючої системи соціального діалогу висуває перед ФПУ, всеукраїнськими галузевими профспілками та територіальними профоб'єднаннями завдання здійснити комплекс організаційних, освітніх, інформаційних заходів на загальнодержавному, галузевому та територіальному рівнях. Так, було вирішено організувати низку заходів. Зокрема, ФПУ має провести навчальний семінар із представниками територіальних профоб'єднань та всеукраїнських профспілок із питань застосування Закону та завдань профспілок щодо його виконання, розробити порядок делегування представників профспілок до складу органів соціального діалогу на національному рівні та внести його на розгляд Спільного представницького органу профспілок на національному рівні, ініціювати проведення зібрання повноважних представників репрезентативних всеукраїнських профспілок та профоб'єднань для вирішення питань щодо утворення органів соціального діалогу на національному рівні тощо.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПЦЬ,
«ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Попри прокурорські приписи і запевнення можновладців, уже понад 3 роки селяни не можуть отримати нові державні акти на землю

У 2007 році природоохоронна прокуратура виявила незаконні розпорядження голови РДА щодо надання у власність земельних ділянок

РОЗСЛІДУВАННЯ

ДЕРЖАВА ВИДАЛА... ФА

ІННА СИРОД,
«ПВ»

На тлі жвавого обговорення пенсійної реформи інші, менш одіозні, законодавчі ініціативи влади відійшли на другий план. Та рано чи пізно до них доведеться повернутися. Однією із таких ініціатив є земельна реформа і подальша доля сільськогосподарських угідь. Влада пропонує скасувати мораторій на продаж землі. Це означає, що з 1 січня 2012 року кожен, хто є власником земельних ділянок сільськогосподарського призначення, зможе вільно продати їх, а той, хто має гроші, – вільно скуповувати родючі українські чорноземи. Та чи готова Україна до таких змін і що означатиме на практиці вільний продаж земель у сучасних реаліях?

До редакції «ПВ» звернулися мешканці трьох сіл у Бердичівському районі – Райгородка, Лемешів і Мартинівки. Наявні ризиком втратити свої земельні паї, вони попросили допомогти їм вирішити проблему видачі державних актів на право власності на земельні ділянки. Справа в тім, що в 2005 році люди вже отримували земельні акти, але ті згодом виявилися недійсними, а нових, попри прокурорські приписи і запевнення можновладців, селяни не можуть побачити вже понад 3 роки. Миспробували з'ясувати, чому з'явилися фальшиві акти і що робити селянам.

ЯК З'ЯВИЛИСЯ ПІДРОБКИ

Історія фальсифікацій і ошуканства селян почалася на початку 2000-х років. Тоді, під час розпаювання колгоспних земель КСП «Райгородок», людям пообіцяли за 100 грн із кожного виготовити державні акти на право власності на земельні ділянки. Спеціалісти і ті, хто займався оформленням документів на землю, знають, що для видачі державних актів потрібно виготовити технічну документацію (проект) із землеустрою та погодити її в кількох контролюючих органах. Виготовленням технічної документації займався

то». І нібито все виготовило, і навіть отримало висновок державної експертизи земельнопорядної документації. Після цього розпорядженням голови Бердичівської райдержадміністрації від 17.09.2004 № 411 щодо надання у власність земельних ділянок (далі – розпорядження) проект землеустрою і пакет супровідних документів було затверджено, технічну документацію передано Бердичівському районному відділу земельних ресурсів (далі – райвідділ земельних ресурсів) для виготовлення і державної реєстрації земельних актів. І справді, згодом акти людям видали. Та не надовго. Ніхто навіть і не підозрював, що отримав на руки фальшиві папери.

З'ясувалося це лише на початку 2007 року. Тоді у Бердичівському райвідділі земельних ресурсів Житомирська міжрайонна природоохоронна прокуратура виявила незаконні розпорядження голови РДА щодо надання у власність земельних ділянок, а також факти підробки висновків експертизи земельнопорядної документації. 15 січня 2007 року природоохоронний прокурор Сергій Кока вніс протест проти розпорядження голови Бердичівської РДА № 411. У протесті чітко вказав на виявлені порушення. По-перше, проект землеустрою, затверджений цим розпорядженням, не був погоджений із контролюючими органами. По-друге, про-

токол зборів, на яких відбувся розподіл земельних ділянок між власниками, був затверджений цим же розпорядженням ще до того, як ці збори відбулися (протокол датований 18.09.2004). По-третє, затверджений також цим розпорядженням висновок райвідділу земельних ресурсів датований 20.02.2005, тобто через 5 місяців після затвердження! Так само лише 21.02.2005 датоване технічне завдання на розробку проектної документації. Як могла райдержадміністрація ще у вересні 2004 року затвердити документацію, яку навіть не було виготовлено, – питання риторичне. Крім того, природоохоронним прокурором було виявлено, що висновок державної земельнопорядної експер-

тизи від 10.06.2005 також підроблений.

ВИННИХ НЕ ЗНАЙШЛИ

Причина таких махінацій випливає з того ж таки припису прокурора. Відповідно до затвердженого проекту землеустрою земельні ділянки накладалися на одну на одну. А якщо якісь ділянки співпадали, то, очевидно, якісь землі із загальної площі не ввійшли до проекту? Де і кому вони призначалися – мало з'ясувати слідство. А слідство, як завжди, знайшло крайніх: кримінальну справу порушили лише проти ТОВ «Бердичівфот», натомість жоден із чиновників відповідальності не поніс. Більше того, дехто з «махінаторів» сьогодні непогано почувається в ешелонах обласної влади.

Люди ж розповідають, що власники «Бердичівфот» діяли спільно з тодішнім керівництвом РДА, проектну документацію «малювали» прямо на колінах. А тепер нібито вивуваець намагається довести суду свою неосудність.

Та хай їм грець, скажете ви, а як же бути з селянами? Тут теж, як завжди: кому скрутилися, а людям – змо-

635
мешканців

трьох сіл у Бердичівському районі на Житомирщині постраждали в результаті земельної афери колишнього керівництва району.

ЕКСПЕРТИ ЗАСПОКОЮЮТЬ

Ми звернулися до експертів із земельного права за роз'ясненням, чи справді селянам є чого боятися за умови дозволу вільного продажу землі. Юристи побоювання селян спростували. Мовляв, рішення про виділення землі в натурі (на місцевості) приймала сільська рада, і його ніхто не скасував. Крім того, допоки суд не визначиться і не скасує реєстрацію старих актів, вони залишатимуться у людей на руках і підтверджуватимуть їх право власності на земельну ділянку (паї).

Це підтвердив і начальник юридичного відділу Бердичівської РДА Віктор Гусар. Він, зокрема, пояснив, що рішення суду на користь селян (перші з них очікуються вже найближчим часом) імовірно не будуть ніким оскаржені і набудуть чинності через місяць після винесення. Тож є надія, що впродовж 2 місяців принаймні ті 20 осіб, які першими подали позови, отримають свої законні земельні акти.

Та сказати напевне, скільки часу доведеться чекати всім іншим ошуканим селянам, чому справа затягнулася на 4 роки і що потрібно зробити для її прискорення, не можуть навіть експерти. Ось і вір після цього в добрі наміри можновладців, в ефективність реформ і нововведень.

У підробленому проекті землеустрою земельні ділянки накладалися одна на одну, включали болота, луки і яри

АЛЬСИФІКОВАНІ АКТИ

долося. Після внесення прокурорського припису їм повідомили, що у них на руках недійсні земельні акти. На задоволення протесту прокурора Бердичівська РДА розпорядженням від 24.01.2007 № 40 скасувала розпорядження № 411, зобов'язала райвідділ земельних ресурсів «вжити заходів із якнайшвидшого приведення проекту землеустрою щодо організації території земельних паїв реформованого КСП «Райгородок» у відповідність до вимог чинного законодавства», тобто практично підготувати всю документацію для виготовлення нових земельних актів.

За рік така проектна документація була готова, пройшла державну землепорядну експертизу і розпорядженням голови РДА від 25.04.2008 № 223 виготовлення нових актів було погджено.

У ГЛУХОМУ КУТІ

У райвідділі земельних ресурсів нас запевнили, що нові акти давно готові. Але людям їх не видадуть доти, доки не буде скасовано державну реєстрацію попередніх, недійсних актів. І тут ситуація зайшла в глухий кут. Бо відповідно до Зако-

ІНВАЛІДІВ – ДО СУДУ?!

Хто тільки не обіцяв селянам посприяти в отриманні нових актів на землю. Особливо такі «помічники» активізувалися напередодні виборів до місцевих органів влади. Люди кажуть, що мали б отримати свої акти ще в 2009 році, коли Кабмін затвердив Порядок безоплатних оформлення та видачі громадянам України державних актів на право власності на земельні ділянки. Тоді, мовляв, й кошти були виділені. Але відповідальна особа, яка цим займалася, зникла разом з грошима у невідомому напрямку, а селяни знову залишилися ні з чим.

Нині їх інтереси в суді представляють юристи з організації, яка має намір узяти в оренду земельні паї. Бо ж без дійсних актів люди не можуть укласти договори оренди. Пенсіонерка Зофія Кравчук

– одна з перших подала заяву до суду і вже кілька разів була на судових засіданнях. Каже, що від запитань служивців Феміди відбирало мову, бо питали бабусю про події п'ятирічної давнини, обставини, за яких її акт було визнано недійсним. Та звідки ж її знати, за яких обставин місцева влада затверджувала фальсифіковані документи?! «Я, – каже бабуся, – не дуже тямуща в цих питаннях. Але вони там (влада – ред.) самі щось «намахвавали», а тепер шукають крайніх. Добре, що я можу сама до суду доїхати, але ж у нас є інваліди І групи, інваліди дитинства, які вже багато років прикуті до ліжка, а суд все одно їх хоче бачити».

ну України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» скасувати державну реєстрацію можна лише на основі ухвали суду.

На сьогодні заяви до суду подали більше 200 осіб. Але, як пояснив юрист

райвідділу земельних ресурсів, проблема в тому, що по кожній особі суду треба приймати окреме рішення. А для цього – заслухати кожного постраждалого, тобто 635 власників земельних паїв. Гадаю, зайве нагадувати, скільки

часу в нашій країні забирають судові тяганини.

Тим часом мешканці сіл переконані, що їх нахабно ошукали, в тому числі колишні керівники району, які погоджували свідомо фальсифіковані документи. Теперішня ж влада

тільки руками розводить, мовляв, чим можемо – допомагаємо, зробили все від нас залежне, тепер справа за судом. Але люди нажахані чутками, що в разі скасування мораторію на продаж землі і за відсутності на той момент у них дійсних державних актів на право власності на земельні ділянки їх можуть позбавити цього права і відібрати земельні паї.

Р. 5. Проведене нами розслідування показало, що до цивілізованих стосунків влади з народом, зокрема й у земельній сфері, Україні – як до Пекіна пішки. А тому не виключено, що метою так званої земельної реформи (фахівці стверджують, що насправді ніякої реформи не буде, просто узаконять продаж сільгоспземель) є банальне обкрадання селян, які ризикують втратити останнє, що в них ще залишилось, – землю. Бо в нинішніх соціально-економічних умовах, за відсутності банківського кредитування дрібних аграріїв фермерів, 80% українських земель за безцінь скупили великий капітал. Услід за монополізацією промисловості настала ера земельної монополізації.

“

Ми знайшли механізм розв'язання проблеми реєстрації і видачі селянам нових державних актів на землю, зокрема, через суд. Питання вирішується, і впродовж 2 місяців люди отримають акти на руки.

Олег Шевчук,
голова Бердичівської
РДА

ДОСЯГНЕННЯ І НЕДОЛІКИ

ЧАС ВИМАГАЄ
БІЛЬШОГО

У профспілок Хмельниччини чимало завдань, тож важко переоцінити їхню роль у житті трудових колективів. Свідченням цього стало засідання ради профспілок області, на якому обговорено питання про посилення впливу Федерації, профорганізації на підвищення ефективності захисту соціальних прав їх членів.

У доповіді голови Геннадія Харьковського, учасників зібрання відзначалось, що Федерація, профспілкові організації спрямовують роботу на вдосконалення форм і методів своєї діяльності, утвердження демократизації в суспільстві. І доповідач, і промовці не оминили недоліків та упущень, наголошували, що ситуація із забезпеченням соціальних прав не може повною мірою задовольнити членів профспілок. У постанові ради окреслено орієнтири щодо захисту соціальних прав спільчан на

найближчу перспективу, а також прийнято звернення до Президента України В. Януковича, Прем'єр-міністра України М. Азарова, Верховної Ради України, обласної державної адміністрації щодо стрімкого зростання цін на найнеобхідніші продукти харчування, електроенергію, паливо та комунальні послуги, проведення пенсійної реформи в державі та прийняття Трудового кодексу з урахуванням пропозицій.

ВАЛЕРІЙ МАРЦЕНЮК,
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛ.

НЕ МОВЧИМО!

РИНКОВИМ ЦІНАМ –
РИНКОВІ ЗАРПЛАТИ

У Дніпропетровській області було оприлюднено спільний Відкритий лист президії Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок і регіонального відділення Українського союзу промисловців і підприємців до власників підприємств, роботодавців та профспілкових комітетів.

У ньому йдеться про необхідність прийняття в ході нинішньої колективної кампанії невідкладних заходів із підвищення заробітної плати працівників і збереження їх соціальних гарантій. За словами очільника дніпропетровських профспілок Віталія Дубіля, зростання цін на товари і послуги при низьких зарплатах, прийняття Держбюджету-2011 без затвердження реального прожиткового мінімуму з оновленим набором товарів і послуг зробили соціально-економічну ситуацію в області вкрай напруженою. Особливе занепокоєння профспілок викликають зміни податкового, пенсійного, трудового і соціального законодавства, бо вони стосуються кожного громадянина. Головна вимога профспілок: ринковим цінам – ринкові зарплати і пенсії. Адже загальновідомо, що в нашій країні заробітна плата занижена щонайменше у 2–3 рази. У структурі собівартості продукції її частка складає приблизно 6%, у той час як у

Європі – 30–40% і більше. Звичайно, в нинішніх умовах, враховуючи велике спрацювання виробничого устаткування, високу енерго- і матеріаломісткість продукції, відсутність розвиненого внутрішнього ринку, наздонати Європу складно. Але й споглядати мовчки неприпустимо. Як підкреслив Віталій Дубіль, власники підприємств повинні розуміти, що «закручування гайок» не може тривати нескінченно, бо можна «зірвати різь». А далі вже – соціальний вибух. На цьому тлі зовсім іншого змісту набувають слова про соціальну відповідальність бізнесу. Уже сьогодні необхідно здійснювати політику збільшення доходів населення через зростання зарплат. Таким чином можна вирішити питання наповнення бюджетів, фондів, зокрема Пенсійного, забезпечення гідного рівня життя бюджетників, зростання купівельної спроможності населення.

ВІКТОР КОВРИГА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ.

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА

КОНКРЕТНІ ПРОПОЗИЦІЇ

Ще 11 січня 2011 року Луганський обласний комітет профспілки «Машприлад» надіслав листи-рекомендації головам профкомів «Про проведення профспілкових зборів з єдиним порядком денним», в яких пропонував до 1 лютого 2011 року провести профспілкові збори цехових, дільничних організацій, у профгрупах з порядком денним «Про урядовий проект реформування пенсійної системи (реест. № 7455)».

Станом на 8 лютого обком отримав ксерокопії 24 протоколів профспілкових зборів, участь в обговоренні проекту закону взяли більше третини працівників підприємств.

Працівники машинобудівного комплексу Луганщини висловили низку пропозицій до підготовленого Урядом законопроекту. Зокрема, вони запропонували зменшити пенсійний вік для жінок, які виховують трьох і більше дітей; при нарахуванні пенсії основним критерієм вважати трудовий стаж, щоб людина, яка пропрацювала 20–30 років, отримувала гідну пенсію за довголіт-

НЕ ПОГОДИЛИСЬ

Водночас луганські приладобудівники не підтримують підвищення нормативної тривалості страхового стажу для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі з 20 років для жінок і 25 років для чоловіків до 30 і 35 відповідно, а мінімально необхідного страхового стажу для отримання пенсії за віком – з 5 до 15 років. Не погоджуються вони і з підвищенням пенсійного віку для жінок з 55 до 60 років.

но працю, а вже потім вводити «розумні» коефіцієнти, пов'язані з характером праці, неповним трудовим стажем і т. ін.; запровадити гарантії для працюючих після 50 років жінок, до досягнення ними запропонованого в проекті пенсійного віку, щоб їх не могли звільнити

або скоротити; переглянути розмір призначених за солідарною системою пенсій у 100 тисяч грн і більше, довівши їх до розумної межі; опублікувати формулу розрахунку пенсії за новою пенсійною реформою, порівнюючи її із чинною; підтримати встановлення розміру

пенсій народним депутатам, суддям, прокурорам, працівникам науки в залежності від мінімальної заробітної плати, але не більше 10–15 її розмірів; зменшити пільги з оплати страхових внесків підприємцям; зобов'язати відділення ПФУ в містах і районах чітко дотримуватись чинного законодавства при перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам, а не спиратись на юридично неправомірні листи ПФУ і Мінсоцполітики, які не пройшли реєстрацію в Мін'юсти України, а тому не є нормативно-правовими документами.

ІВАН АРТИЮК,
ЛУГАНСЬКА ОБЛ.

СПІВЧУТТЯ

Федерація профспілок Одеської області висловлює глибоке співчуття голові Федерації профспілок області В'ячеславу Васильовичу Буратинському та його рідним у зв'язку із тяжкою втратою – смертю його матері **Антоніни Сергіївни Буратинської**.

Федерація профспілок України висловлює глибоке співчуття голові Федерації профспілок Одеської області В. В. Буратинському з приводу тяжкої втрати – смерті його матері **Антоніни Сергіївни Буратинської**. Сумуємо разом з рідними і близькими. Вічна їй пам'ять.

Федерація профспілок України висловлює глибоке співчуття голові Профспілки працівників інноваційних і малих підприємств України В. І. Бондаренку в зв'язку з тяжкою втратою – передчасною смертю його сина **Андрія**. З великою скорботою висловлюємо співчуття рідним і близьким покійного.

КОНКУРС

**ВИЗНАЧЕНО
 КРАЩИХ ПЕДАГОГІВ
 ОБЛАСТІ**

Упродовж двох днів кращі вчителі Тернопільщини змагалися в очному етапі обласного туру конкурсу «Учитель року – 2011». Педагоги демонстрували свій досвід, уміння, навички, методику викладання, проводили уроки.

Нагородження переможців та лауреатів конкурсу відбулося в обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти. Члени журі відзначили, що конкурс набув великої популярності і став для багатьох справжнім відкриттям. Це не просто конкурс, а школа майстерності. Переможці та лауреати конкурсу отримали дипломи, грошові премії і цінні подарунки від управління освіти і науки облдержадміністрації, обласної організації

профспілки працівників освіти і науки та спонсорів. Від обласної профорганізації всі фіналісти – члени професійної спілки отримали DVD-плеєри.

**ІНФ. РАДИ ПРОФСПЛОК
 ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛ.**

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄРУ С. ТІГІПКУ

Шановний Сергію Леонідовичу!

Хочу поділитися думками з приводу Ваших виступів у пресі, зокрема в газеті «Аргументи і факти в Україні» № 4 за 2011 рік, із питань пенсійної реформи. Ви говорите, що середня пенсія чоловіків – 1327 гривень, тоді як жінка одержує в середньому 874 гривні. Усі чудово знають, що розмір пенсії залежить більше від зарплати, а не від стажу, в чоловіків вона просто вища. У 55 років жінок звільняють тільки з державної служби, оскільки пенсію вони одержують у середньому 2800 – 3500 гривень. І вони не надто й прагнуть продовжувати працювати в державних структурах. Усі жінки, що досягли пенсійного віку і хочуть продовжувати працювати, працюють переважно в галузі охорони здоров'я, освіти, культури і т. ін. Про тривалість життя. Дуже дивно, що в Німеччині жінки живуть набагато менше за наших співвітчизниць. Хоча рівень медицини, діагностики і взагалі життя в європейських країнах дуже високий. Та й багато Ваших соратників одержують медичну допомогу, лікування і відпустку в Німеччині. Приміром, Богдан Ступка чомусь від-

дав перевагу лікуванню в Німеччині, а не в своїй країні з «високою тривалістю життя». Тепер про рівність і справедливості. Вважається, що люди, народжені в 1956 і 1959 роках, є ровесниками. Моїй колезі пошастило народитися 4 січня 1956 року і нині вона з радістю оформляє пенсію, яка становить 850 гривень. За Вашою реформою я працюватиму на 4 роки довше, маючи вже зараз стаж 33 роки. У 2014 році мені буде 55 років, мій колезі – 58. За 4 роки переробітку Ви мені хочете додати 20% від пенсії, що становить 170 гривень. У той час як моя колега одержить, не враховуючи зарплати, пенсію за 4 роки (48 місяців) 40 800 гривень. І де соціальна рівність і справедливість? Можливо, тим, кому зараз 30 років, Ваша пенсійна реформа і допоможе гідно зустріти старість. Але не нам, народженим у період 1957–1962 років. Як же треба ненавидіти своїх громадян, щоб отаке придумати?! Невже нашими спільними Ви хочете поповнити Пенсійний фонд?

В. Н. СТРАТЮК

НАША ІСТОРІЯ

Зустріч із ветеранами у прес-клубі Северодонецького об'єднання «Азот»

**ЗУСТРІЛИСЯ ЗАХИСНИКИ
 ВІТЧИЗНИ**

У прес-клубі «Крупним планом» ЗАТ «Северодонецьке об'єднання Азот» напередодні всенародного свята – Дня захисника Вітчизни відбулася зустріч ветеранів Великої Вітчизняної війни з представниками різних поколінь і журналістами.

У народному музеї «Азота», де рокам війни присвячено два зали, буває в основному «азотівська» й учнівська молодь. А що ж решта? Закономірно, що голова профкому підприємства і міськради профспілок, депутат міської ради Валерій Черниш на нещодавній нараді профактиву запропонував усім збирати і зберігати все, що має відношення до нашої спільної історії.

І він, і міський військом, підполковник Олег Чехута, і директор «Азота» по кадрах, праці, інформації і зв'язках із громадськістю Сергій Лебедев (до речі, колишній десантник), і голова ради ветеранів підприємства Олександр Воронько підтримали пропозицію «азотівських» журналістів провести зустріч захисників Вітчизни різних поколінь, присвячену наступності традицій, а також допомогли її організувати.

На зустрічі із людьми, чия юність обпалена війною, прийшли ті, хто нещодавно пізнав військову службу, служив або готується стати воїном, а також журналісти.

Про що ж ішла мова на цій теплій і пам'ятній зустрічі? Депутат міськради

Сергій Лебедев відзначив, що армійське загартування потрібне і в звичайній роботі. Тим більше на такому виробництві, як хімічне, з його підвищеними вимогами до збраності, дисципліни, відповідальності, вміння швидко орієнтуватися в складній обстановці. Він повідомив, що останнім часом зростає кількість молодих «азотівців», що йдуть на службу в армію чи повернулися після неї на рідне підприємство.

– Це закономірно, – підкреслив Валерій Черниш. – Адже на підприємстві створені гарні умови для молоді, в колективному договорі встановлені пільги і гарантії для нещодавніх військовослужбовців.

Військомом Олег Чехута розповів про те, що сьогодні робить держава для своїх Збройних сил, їх сучасного оснащення, для навчання воїнів.

Затамувавши подих, усі слухали спогади про юність, обпалену війною, якими поділилися Олександра Леонівич, Катерина Дегтярьова, Олександр Косьяненко, Іван Височин, Антон Голуб, Костянтин Парашук.

Ветеран «Азота» Віктор Мацаєв із дитинства почав воювати з фашистами – як син полку, юний роз-

відник. Тоді ж почав допомагати фронту й Олексій Букаров (колишній заступник головного інженера об'єднання). За своїм верстатом він, зовсім дитина, виточував тисячі боєприпасів.

Розповіді ветеранів відкрили сторінки всенародного подвигу, показували, як у суворих, важких випробуваннях загартовувалися мужнілі характери. У роки воєнного лихоліття, післявоєнного трудового подвигу ці люди були ровесниками нинішніх молодих «азотівців», що прийшли на зустріч. Хлопці, вдивляючись у фотографії тих років, які принесли із собою ветерани, відчували справжнє натхнення, що осявало прекрасні молоді обличчя. Тож усі слова, що пролунали тут, зокрема й про особисте, заповітне, були дуже щирими, йшли від серця.

Світлі почуття сповнювали і розповіді нинішніх юнаків, тих, хто вже відслужив чи готується до призову. Вони говорили про те, як розуміють свій обов'язок перед Батьківщиною і що зроблять все, щоб її захистити. Армія для них – це незамінна школа.

Розмова вийшла душевною, на запитання журналістів ветерани відповідали охоче, жартую-

“Мій дід багато розповідав про свою фронт-ову молодість, але тоді, в дитинстві, я ці спогади не занотував. Тепер намагаюся відновити, що можливо, через архіви. Та й до ваших колеґ-газетярів звертаюся.

**Олег ЧЕХУТА,
 підполковник,
 військовий
 комісар,
 Северодонецьк**

чи, адже й досі не втратили життєлюбності, гумору, і цьому у них теж можна повчитися.

Учасники зустрічі запевнили, що естафету поколінь буде гідно продовжено, висловили свої пропозиції, що потрібно для цього зробити.

**СЕМЕН ПЕРЦОВСЬКИЙ,
 М. СЕВЕРОДОНЕЦЬК
 ФОТО
 В'ЯЧЕСЛАВА ТРЕТЬЯКОВА**

Про виплату заробітної плати, вихідної допомоги при звільненні, а також відповідальність роботодавця за затримку розрахунку читайте в роз'ясненнях юридичного департаменту ФПУ.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ВИХІДНОЇ ДОПОМОГИ

Я працюю в банку. У зв'язку з економічною кризою роботодавець під тиском пропонує звільнитися за угодою сторін. При цьому обіцяє виплатити вихідну допомогу в розмірі трьох окладів. Поясніть, будь ласка, коли, в якому порядку та розмірі працівникам виплачується вихідна допомога?

Викторія ЛУПАШКО,
м. Луцьк

Стаття 44 КЗпП визначає обов'язок роботодавця виплатити вихідну допомогу у випадку припинення трудового договору з таких підстав:

1. Відмова працівника від переведення на роботу в іншу місцевість разом із підприємством, установою, організацією, а також відмова від продовження роботи у зв'язку зі зміною істотних умов праці (п. 6 ст. 36 КЗпП).
2. Зміни в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідація, реорганізація, банкрутство або перепрофілювання підприємства, установи, організації, скорочення чисельності або штату працівників (п. 1 ст. 40 КЗпП).
3. Виявлення невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній ро-

- боті через недостатню кваліфікацію або стан здоров'я, що перешкоджають продовженню даної роботи, а також у разі скасування допуску до державної таємниці, якщо виконання покладених на нього обов'язків вимагає такого доступу (п. 2 ст. 40 КЗпП).
4. Поновлення на роботі працівника, який раніше виконував цю роботу (п. 6 ст. 40 КЗпП).
5. У разі призову або вступу на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу (п. 3 ст. 36 КЗпП).
6. Унаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного чи трудового договору (ст. 38 і 39 КЗпП).

РОЗМІР ВИХІДНОЇ ДОПОМОГИ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

При припиненні трудового договору з підстав, зазначених у п. 6 ст. 36 та п. 1, 2, 6 ст. 40 КЗпП, працівникові виплачується вихідна допомога в розмірі не менше середнього місячного заробітку;

в разі призову або вступу на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу (п. 3 ст. 36) – в розмірі двох мінімальних заробітних плат; унаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, умов колективного чи трудового договору (ст. 38, 39) – в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше тримісячного середнього заробітку.

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА

У нас на заводі раніше затримували виплату заробітної плати на місяць. Тепер уже на три. Куди звертатися і як діяти?

Ольга ЛОЗОВЕНКО,
м. Ірпінь

Відповідно до ст. 259 Кодексу законів про працю України (КЗпП), нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю здійснюють спеціально уповноважені органи та інспекції, які не залежать у своїй діяльності від власника або уповноваженого ним органу.

Громадський контроль за дотриманням законодавства про працю здійснюють професійні спілки та їх об'єднання.

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про оплату праці», контроль за дотриманням законодавства про оплату праці на підприємствах здійснюють: Міністерство соціальної політики України та його органи; фінансові органи; органи Державної податкової інспекції; профспілки й інші органи (організації), що представляють інтереси найманих працівників.

Вищий нагляд за дотриманням законодавства про оплату праці здійснює Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори.

Таким чином, зазначе-

ЯКЩО ВАМ ЗАТРИМУЮТЬ ЗАРПЛАТУ

ні державні органи мають право отримувати від суб'єктів господарювання та найманих ними осіб інформацію, документи і матеріали, а також відвідувати місця здійснення господарської діяльності під час виконання трудової функції такими найманими особами.

Податковий орган має право на проведення поза чергової перевірки без зазвичайного попередження платника у випадках, передбачених законодавством.

Отже, якщо власником підприємства (керівником) здійснюється порушення вимог чинного законодавства України, працівник має право звернутися за захистом своїх прав із заявою до:

- первинної профспілкової організації (ст. 246 КЗпП України);
- у разі виникнення трудового спору – до комісії із трудових спорів, якщо вона є на підприємстві (ст. 221 КЗпП України);
- територіальної інспекції праці;

– органів виконавчої влади (державні адміністрації) чи органів місцевого самоврядування (селіщні, міські ради);

– прокуратури району за місцем реєстрації підприємства.

У Федерації профспілок України працює безкоштовна телефонна «гаряча лінія» з питань порушення трудових прав. За тел.: (044) 279-47-55 можна отримати консультацію із питань, що вас цікавлять.

БЕЗ ЗАТРИМОК

РОЗРАХУНОК У ДЕНЬ ЗВІЛЬНЕННЯ

Мене звільнено з роботи за власним бажанням у липні. Тільки в жовтні мені було виплачено заробітну плату та компенсацію за невикористану відпустку. Чи несе роботодавець відповідальність за таку затримку?

Дмитро ОВСІЄНКО,
м. Донецьк

Відповідно до ст. 116 КЗпП, при звільненні працівника виплата всіх належних сум підприємством, установою чи організацією проводиться в день звільнення. У разі невиконання власником або уповноваженого ним органу належних зобов'язань працівникові сум у строки, зазначені в ст. 116 КЗпП, за відсутності спору про їх розмір підприємство, установа чи організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток за весь період затримки включно до дня фактичного розрахунку.

Враховуючи, що роботодавець фактично розрахувався з вами у жовтні, ви вправі вимагати від нього виплати середнього заробітку за весь період затримки виплати суми остаточного розрахунку до вказаного дня включно. Зазначене питання вирішується в судовому порядку. Згідно з частиною другою ст. 233 КЗпП, у разі порушення законодавства про оплату праці працівник має право звернутися до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати без обмеження строку.

СЛУШНІ ПРОПОЗИЦІЇ

17 лютого 2011 року Президія ФПУ прийняла постанову «Про пропозиції ФПУ до проекту основних напрямів бюджетної політики на 2012 рік». Постановою зобов'язує схвалити до зазначеного проекту пропозиції надіслати до Мінфіну для їх урахування. Керівництво ФПУ має забезпечити участь представників профспілок у тристоронніх консультаціях щодо визначення пріоритетних напрямів бюджетної політики. Представники ФПУ в Національній тристоронній соціально-економічній раді при Президентові України ініціюватимуть розгляд питання про стан урахування пропозицій профспілок у проекті Основних напрямів бюджетної політики на 2012 рік.

Департамент ФПУ з питань економічного захисту узагальнив вісім основних цілей, досягнення яких має забезпечити зростання рівня життя громадян, а також розвиток реального сектору національної економіки.

ОПЛАТА ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТИСТЬ

Необхідно вивести людину праці із зони бідності завдяки забезпеченню їй мінімальної заробітної плати на рівні прожиткового мінімуму. Також мають бути реалізовані положення Єдиної тарифної сітки в оплаті праці бюджетної сфери на основі базового окладу (ставки) працівника першого тарифного розряду на рівні мінімальної заробітної плати з поступовим збільшенням цього окладу. Необхідно легалізувати тінюву заробітну плату та зайнятість, а також упорядкувати оплату праці середньої ланки державних службовців і працівників соціальної сфери.

СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ТА ГАРАНТІЇ

Необхідно забезпечити виконання встановлених Конституцією України й іншими законами України соціально-економічних прав, зокрема дотримання конституційних вимог щодо недопущення звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних.

Планується передбачити видатки на заходи щодо

компенсації громадянам знецінених заощаджень Ощадбанку СРСР, вклядених до 2 січня 1992 року, а також забезпечити надання державної допомоги на рівні не нижче прожиткового мінімуму.

Також серед пропозицій запровадження єдиної методики обчислення сукупного доходу сім'ї для призначення державної соціальної допомоги без урахування в ньому сплачених податків і обов'язкових зборів.

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Тут пріоритетом має стати:

- відшкодування витрат Фонду соціального страхування з тимчасової втрати праездатності в сумі 100,4 млн грн, вилучених у 2006 році для забезпечення дер-

301,7 млн грн

мають бути відшкодовані із Держбюджету до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань на погашення заборгованості шахтарям.

“ФПУ вимагає від Уряду і держави забезпечення виконання встановлених Конституцією України та іншими законами соціально-економічних прав, державних соціальних стандартів і гарантій.

СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ ГОЛОВНОГО КОШТОРИСУ

ФПУ НАПОЛЯГАЄ НА ВРАХУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ У ПРОЕКТІ БЮДЖЕТУ-2012

СТРАТЕГІЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ

Федерація профспілок України вважає, що в основу формування бюджетної політики на 2012 рік та середньострокову перспективу має бути покладено стратегічну мету держави – в 2020 році подолати ВВП та ввійти до двадцятки найбільш розвинутих країн світу. Для реалізації зазначеної мети одним з основних завдань Уряду на 2012 рік та середньострокову перспективу має стати забезпечення щорічного зростання ВВП на 8%, а також кардинальне підвищення показника України в рейтингу ООН за індексом людського розвитку. При цьому найважливішим орієнтиром має стати зростання складових зазначеного індексу: ВВП на душу населення та тривалості життя при народженні.

діабет, СНІД та онкологічними;

– системи охорони здоров'я України на рівні 10% ВВП;

– заходів Загальнодержавної програми «Питна вода України» на 2006–2020 роки.

НАУКА, КУЛЬТУРА ТА СПОРТ

Передбачається забезпечити фінансування науки та освіти, культури, фізичної культури та спорту в обсягах, визначених законодавством та положеннями Генеральної угоди. ФПУ пропонує встановити державне замовлення на організацію оздоровлення й відпочинку дітей; передбачити в державному бюджеті за відповідним кодом класифікації додаткові асигнування організаціям та установам бюджетної сфери на здійснення відряджень первинним профспілковим організаціям у розмірах, встановлених колективними угодами на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу; створити умови для розвитку меценатства, інвестицій у культуру, освіту, фізичну культуру та спорт, дитяче оздоровлення.

ПІДГОТУВАЛА
НАТАЛІЯ ЛЕВІНА,
«ПВ»

жавних зобов'язань з виплати допомоги при народженні дитини незастрахованим особам;

– відшкодування з держбюджету Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України 301,7 млн грн, вилучених із Фонду згідно із законами про держбюджет на 2002–2005 роки на погашення заборгованості шахтарям. Загалом необхідно забезпечити бездефіцитність фондів соціальної сфери.

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Заплановано фінансувати з Держбюджету витрати Пенсійного фонду, пов'язані із розмежуванням пенсійних виплат, призначених за різними пенсійними програмами, а також сплату внесків на пенсійне страхування за окремі категорії осіб, визначені законодавством. Також профспілки пропонують скоротити пільги зі сплати страхових внесків, звільнити Пенсійний фонд від невластивих йому виплат, розмежувати джерела фінансування пенсій за вилучення років: для бюджетних організацій – за рахунок Державного бюджету, для інших організацій – за рахунок їх власних коштів.

ВІТЧИЗНЯНЕ ВИРОБНИЦТВО

У цьому напрямку ФПУ пропонує забезпечити розвиток стратегічних галузей національної економіки, фінансування заходів Державної цільової економічної програми розвитку внутрішнього ринку на період до 2012 року. Кошти від приватизації державного майна спрямовувати на інноваційний розвиток. Одне із завдань – своєчасно розраховуватися із суб'єктами господарювання за виконані роботи згідно з державним замовленням. Необхідно також стимулювати впровадження енергозберігаючих технологій, надавати кредитну підтримку вітчизняним товаровиробникам з метою сприяння розвитку вну-

трішнього ринку та їх участі в глобальних економічних процесах відповідно до членства України в СОТ.

ОХОРОНА ПРАЦІ

Профспілки пропонують передбачити у Державному бюджеті України на 2012 рік кошти для фінансування:

– загальнодержавної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2011–2015 роки; заходів з охорони праці для підприємств бюджетної сфери в розмірі не менше 0,2% від їх сумарного фонду оплати праці з визначенням конкретної суми;

– державних цільових програм профілактики і боротьби із захворюваннями на туберкульоз, цукровий

Ось воно як!

ПАРК РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ

Якщо пам'ятаєте, фільм із такою назвою лишив не вельми приємні враження від «портрету» радянської дійсності. Проте не всі так думали раніше, та й сьогодні не всі думають так, як-от режисер згаданого фільму.

Як повідомляє Бі-Бі-Сі, в Севастополі відкрито Музей радянського дитинства, і він набуває дедалі більшої популярності серед населення. Тим більше, що в такий спосіб здійснився задум саме керівництва місцевого парку відпочинку. Тут усе нагадує про недавнє минуле: старі магнітофони, радіоприймачі та програвачі платівок, піонерська, комсомольська та партійна атрибутика. «Гадаю, дорослі люди із задоволенням пригадають тут своє дитинство і

юність», – вважає один з відвідувачів музею. До слова, в Севастополі учнів молодших класів приймають у піонери. Цим опікується голова Спілки місцевих дитячих організацій Валентина Ситник. На відомий заклик десятирічні діти, звісно ж, відповідають «Завжди наготові!», хоча ніхто не знає, до чого кожен з них реально буде готовий у дорослому віці. Усе це цікава інформація до роздумів. Передусім про те, що геть зруйнувавши позитивне почуття колективізму, колись нам притаманне, країна позбавила людей гідної альтернативи чи хоча б примітивного почуття надійності існування та спокійного погляду в день завтрашній.

ГРАНІ ЙОГО ТАЛАНТУ

НЕСПОДІВАННИЙ НАБОКОВ

Не всім відомо, що славний письменник Володимир Набоков був водночас і видатним ентомологом, точніше – лепідоптерологом (розділ науки, що вивчає лускокрилих). Простіше кажучи, все своє життя обожнював метеликів, вивчав їх, досліджував, досягши неабияких наукових вершин.

Саме як науковець Набоков розробив нову класифікацію представників роду *Polyommatus* («голуб'янки»), що відрізнялася від загальноприйнятої, і висунув гіпотезу, що ці метелики прийшли в північну й південну Америки, мігруючи з Азії через Берингову протоку, і це відбувалося впродовж мільйонів років. Нині британські й американські вчені підтвердили це геніальне відкриття, – вже спираючись на сучасні можливості, зокрема порівняння ДНК. У вісім років Набоков почав читати наукову літературу з ентомології. Він – автор 18

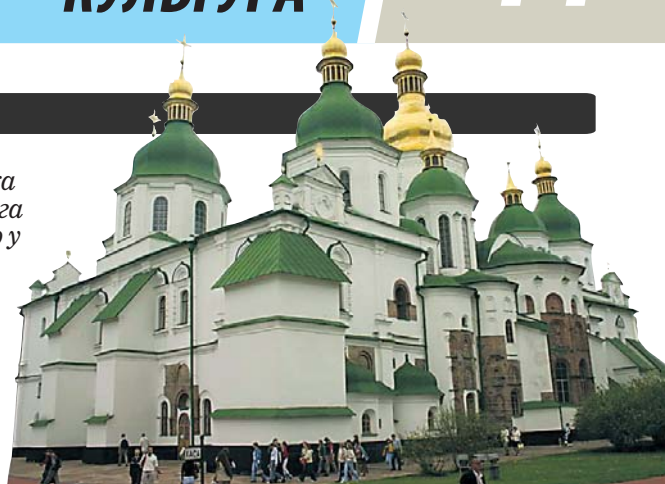
наукових статей, відкрив 20 нових видів метеликів, 13 з яких по сьогодні зберігають належні їм місця в науковій систематиці. І, між іншим, сучасні ентомологи дали цим видам імена набоківських літературних персонажів. Метелики допомогли Набокову пізнати й полюбити Америку: подорожі за ними зі сходу на захід країни дали письменникові матеріал для низки «американських» романів, зокрема «Лопіти». Своє життя Набоков завершив у Швейцарії, яку обрав завдяки присутності там альпійських лувків з метеликами. Набоківські колекції нині зберігаються в кількох музеях світу, різні метелики 570 разів згадуються в його творчі! Невід'ємні від життя письменника, легкокрилі красні були для нього і відпочинком, і незмінним джерелом натхнення.

“Немає науки без уяви і немає мистецтва без фактів.”

МАТІР БОЖА!

Чи звертали ви увагу, яка пряма, мов стріла, дорога з'єднує Софійський собор у Києві з Михайлівським золотoverхим? Так воно й було задумано – буквально зримий зв'язок між величними кийвськими храмами. Вони концентрують й оберігають духовність великої столиці й передусім це – Софія Київська. Найбільшою удачею для нашої святині стало заповідника та перебування під егідою ЮНЕСКО.

ЯКА «КУЛЬТУРА» НЕ ДРУГ КУЛЬТУРИ?

Під егідою ЮНЕСКО перебувають п'ять українських об'єктів. З 1990 року під одним охоронним номером значаться Софія Київська та Києво-Печерська лавра. Статус «під охороною ЮНЕСКО» має свої переваги: завдяки йому охоронні об'єкти можуть одержувати гроші з Фонду всесвітньої спадщини задля розв'язання власних проблем. До того ж відповідні пам'ятки мають додаткові гарантії збереження.

Проте, мабуть, жоден інший кийвський храм не є таким «конфліктогенним», не перебуває так часто і так болісно в епіцентрі палких суперечок. І нині Софія Київська, схоже, вкотре стає розмінною монетою чіхось домовленостей, відчутно збуривши громадську думку.

Річ у тім, що 14 лютого Кабінет Міністрів України передав національний заповідник «Софія Київська» під управління Міністерства культури. Влада наполягає, що саме в розпорядженні Мінкульту є все необхідне для підтримання пам'яток заповідника у належному стані. Але з цим не згодні передусім керівництво та більша частина колективу заповідника. Наукові співробітники переконані, що це перший крок до передання головного скарбу заповідника, найдавнішого зі збережених християнських соборів України – Софійського – церкви. По-перше, історики, краєзнавці, археологи не впевнені, що їх негайно не «попросять» звільнити приміщення. По-друге, представники різних наукових шкіл у принципі проти провадження служби Божої у заповідному храмі, який через велелюдність і кіптяву свічок може опинитися на межі остаточної загибелі.

А чимало експертів висловили занепокоєння тим, що національний заповідник – через Міністерство культури – цілком

НЕЗВИЧАЙНА ІКОНА

Ікона Богородиці з назвою Непорушна Стіна розміщена у головному вівтарі кийвського Софійського собору. Це – особливий епітет, котрий присвоюється, як правило, зображенням Богоматері іконографічного типу Оранта. Останнє слово походить від латинського *orans*, тобто та, що молиться, благає. Оранту завжди вирізняє величність і монументальність. Звертає на себе увагу, що Богоматір зображено без Немовляти, з возведеними догори руками – це жест заступництва. Заклик звільнитися від усього земного – пристрастей, стихій, і всім еством підвестися до високого й духовного. Самостійно подібні зображення використовувалися лише зрідка, здебільшого образ, виписаний у такий спосіб, входить до складу багатофігурних композицій. У Софії Київській чудотворний образ Божої матері, яка молиться, лишився неушкодженим упродовж дев'яти століть, попри те, що й місто, і сам собор піддавалися руйнуванням. Мабуть, саме тому ікону й було названо Непорушною Стіною. І, за переказом, місто Київ не загине, допоки простиратиме над ним руки Божі Мати-Оранта Непорушна Стіна.

Якщо у храмі буде поновлено богослужіння, ми остаточно втрачимо його нецінні фрески.

Н. Куковальська,
директор
«Софії Київської»

може бути переданий Українській православної церкві Московського патріархату. Тим більше, що духовенство УПЦ МП уже давньою просить українську владу про такий подарунок. І тим самим піддає заповідник небезпеці позбутися охоронного статусу ЮНЕСКО.

Тим часом Софія Київська, безумовно, належачи світу, насамперед належить усім українським громадянам, незалежно від віросповідання. Але наші чиновники, котрі голосніше за інших просторікують про символічне значення Софії як національного символу, на якійс дивній хвилі дивного попелізму нехтують істинним значенням слова «культура» й ухвалюють рішення не на користь заповідника.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН,
«ПВ»

ТЕНІС

БЕЗ ПЕРШОЇ РАКЕТКИ

4-6 березня збірна України в матчі першого раунду Першої групи Євро-Африканської зони Кубка Девіса на кортах харківського Палацу спорту «Локомотив» протистоятиме збірній Нідерландів. На жаль, не допоможе своїм співвітчизникам у двобої з представниками Країни тюльпанів перша ракетка України Олександр Долгополов-молодший.

В оприлюдненій заявці збірної України на матч значаться прізвища Сергія Стаховського (№ 43 у рейтингу ATP), Іллі Марченка (№ 100), Івана Сергєєва (№ 251) і Сергія Бубки (№ 342), капітан команди – Орест Терещук. Саме на їхні плечі покладено відповідальність захищати честь країни в непростому матчі з голландцями.

Щодо відсутності найуспішнішого цього року тенісиста країни Олександра Долгополова (26-та ракетка світу) в складі збірної, то ще раніше повідомлялося, що йому навряд чи вдасться узгодити графік участі в індивідуальних змаганнях із матчами національної збірної. Крім того, Олександр недавно заявив, що мають бути виконані певні вимоги, аби він взяв участь в іграх за збірну. Зокрема, йшлося і про виплату преміальних, які врівноважують оплату тренера, ризики здоров'я та зменшення шансів спортсмена добре зіграти на наступному турнірі.

ГАНДБОЛ

ПРОЩАННЯ БРОВАРЧАН

Минулими вихідними повперди України в еврокубках провели звітні зустрічі. На жаль, поєдинки за участю українців у підсумку закінчилися на користь наших суперників.

У 1/8 Кубка виклику «Будівельнику» випало грати з титулованою румунською «Решіцією» (триразовим триумфатором турніру в 2007–2009 роках). Певно, навіть не сподіваючись на позитивний результат двоматчевого протистояння з румунами, броварчани погодилися обидві зустрічі провести на виїзді.

Бронзові призери українського чемпіонату до місця зустрічі діставалися на автобусі. Мабуть, наслідки непрості дороги далися взнаки під час першого матчу, який наші співвітчизники безславно програли – 16:33. При тому, що кінцівку матчу в складі господарів догравали практично дублери... Наступного дня, маючи солідний гандикап, румуни не напружувалися, тож навіть дозволили українцям святкувати перемогу

– 31:27. Тож додому броварчани повернулися з рівним балансом перемог і поразок, але за результатами двох матчів далі по сітці турніру пішли румуни. Тим часом у Запоріжжі місцевий «Мотор-ЗНТУ-ЗАБ» у першій грі 1/8 фіналу Кубка виклику приймав португальську «Бенфіку». Попервах ішла гра на рівних, однак у підсумку перемогу святкували гості – 33:28. Проте в лідерів вітчизняного гандболу, хоч і мінімальний, але є шанс виправити ситуацію – 27 лютого у Лісабоні відбудеться матч-відповідь.

БІАТЛОН

Артем Прима мчить до переможного фінішу в Ріднау

ІЗ ПРИМОЮ В ЗАПАСІ

21 лютого в італійському містечку Ріднау-валь-Ріданна стартував чемпіонат Європи з біатлону. Оскільки стріляючі лижники – чи не єдина надія українців у зимових видах спорту на нагороді, зосередимо увагу на виступі наших співвітчизників. Тим більше, що невдовзі стартує і чемпіонат світу – з 3 по 13 березня змагання найвправніших біатлоністів планети прийматиме російський Ханті-Мансійськ.

До початку найголовнішого біатлонного старту в сезоні вболівальники мають можливість насолоджуватися перипетіями перебігу подій на чемпіонаті Європи в Ріднау, де в складі збірної України за нагороді змагаються сестри Семеренко, Олена Підгрушна та Артем Прима.

Саме з перемоги Артема й розпочалася для України континентальна першість! Наш біатлоніст виграв індивідуальну гонку на 20 км, припустившись лише одного промаху (фінішний час українця – 58.53.0). Прикметно, що Прима стартував першим, з нагрудним № 1. Після старту він змушений був чекати фінішу 65 конкурентів, аби пересвідчитися, що його результат

ніжче не зміг перевершити! Один з головних конкурентів Артема росіянин Євгеній Устюгов стартував 15-м, але примутився на вогневих рубежах трьох промахів, тож програв нашому спортсменові майже 10 секунд. Третій фінішував болгарський біатлоніст Красимір Анев, який у підсумку програв українцю понад 31 секунду!

Таким чином, Прима продовжив цьогорічну серію вдалих виступів, розпочату на Всесвітній Універсіаді в турецькому Ерзурумі. Там Артем, нагадавши, здобув цілу колекцію нагород – 3 «золота» й 1 «срібло». Як зазначається на сайті Федерації біатлону України (ФБУ), пророчими виявилися слова головного тренера збірної Василя Карпенка про те, що в плані психологічної впевненості і підвищення майстерності перемоги в Туреччині можуть стати для спортсменів знаковими.

12 спортсменів

у заявці збірної України на чемпіонат світу з біатлону.

І справді, другий день змагань виявився для України також «медальним» – у жіночій індивідуальній гонці Олена Підгрушна здобула срібну нагороду. Навіть попри те, що українка відстрілялася без промахів, переможниці змагань Юліані Долль (один промах) вона на фініші програла майже 17 секунд – дала взнаки невисока порівняно з німкенєю швидкість українки на дистанції. Однак у росіянки Катерини Глазиріної, яка здобула «бронзу» (один промах), наша спортсменка виграла майже 50 секунд! У середину в Ріднау була перерва в змагальній програмі, а в четвер стартують естафетні перегони чоловіків і жінок.

Що ж до стартуючого незабаром чемпіонату світу, то Міжнародний союз біатлоністів завершив реєстрацію спортсменів для участі в світовій першості. У заявці української збірної – 12 спортсменів (по п'ять жінок і чоловіків).

Кольори нашої держави на світовій першості захищатимуть Валя та Віта Семеренко, Олена Підгрушна, Оксана Хвостенко, Наталя Бурдига, Інна Супрун, Сергій Седнев, Андрій Дериземля, Сергій Семенов, Олег Бережний, Олександр Беланенко та Артем Прима. Чемпіонат світу розпочнеться змаганням змішаної естафети, також біатлоністи вестимуть боротьбу в спринті, індивідуальній

гонці та гонці переслідування, масстарті, а завершитися світова першість жіночою естафетою.

Цікаво, що до складу української збірної на чемпіонат світу в Ханті-Мансійську героя останніх стартів Артема Приму включили лише... як запасного. Принаймні, так в інтерв'ю одному із спортивних видань перед початком континентальної першості в Італії заявив голова Федерації біатлону України Володимир Бринзак. «Артем Прима – в складі команди, але їде на чемпіонат світу запасним. Можливо, якусь дистанцію і пробіжить, але все залежатиме від самопочуття і стану здоров'я спортсменів основного складу», – наголосив голова ФБУ.

Авторитетному спеціалістові, звичайно ж, видніше. Зрештою, Універсіада, і навіть континентальна першість, – не рівня чемпіонату світу за складом учасників. Але якщо спортсмена, як то кажуть, «поперло», то, можливо, все ж таки варто дати шанс нашому Примі?

ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛТАЄВ
«ПВ»

